

יום שישי 01 נובמבר 2024
ל" תשרי תשפ"ה

בעיות ואתגרים בניפוק קנביס לאחר הרפורמה

אנו מברכים על הרפורמה במעבר לניפוק קנביס באמצעות מרשמים, שכן קנביס רפואי הוא חלק מהכלים הטיפוליים שעומד לרשות הרופא המטפל וחשוב שכל המידע הטיפולי ירוכז ברשומה הרפואית ויעמוד לנגד עיני הרופא המטפל.

יחד עם זאת, קיימות בעיות רבות בהליכי ניפוק רישיונות לקנאביס רפואי שטרם נפתרו בהתייחסות להכשרת הרופאים, מורכבות ההליכים הבירוקרטיים, משכי הזמן בטיפול בניפוק המרשם, מודעות המטופלים לאפשרויות השימוש בקנביס רפואי והשלכותיו ועוד, כפי שנפרט להלן.

1. מורכבות הליכי הניפוק מצד הרופאים :

- א. רופא מטפל שאין לו הכרה כרופא מומחה - קבלת רישיון לקנאביס רפואי דורשת המלצה מרופא מומחה מוסמך בתחום הרלוונטי. רופאים רבים עובדים כמומחים, על אף שאין להם הסמכה ממשלה"ר (רופאים במרפאת כאב, במחלקה אונקולוגית). המלצה רפואית מהם נדחית ע"י מערכת ההרשאות של הקופות, על אף שעברו הכשרה לטיפול בקנאביס. המטופל שמגיע אליהם לא מודע לכך ולא מבין מדוע פנייתו נדחית ולאחר הברור נאלץ לזמן תור לרופא אחר לקבלת ההמלצה.
- ב. חוסר ניסיון בטיפול באמצעות קנביס - גם אלו שעברו הכשרה לעיתים מתקשים להמליץ בצורה מדויקת על מינון או סוג הקנאביס המתאים, בהתאם למצב רפואי מסוים.
- ג. דרישה לחתום על הצהרה - חלק מהקופות דורשות שרופאים מומחים יחתמו על טפסי הצהרה (לעניין נהיגה ושימוש בכלי נשק), אך חלק מהרופאים מסרבים לחתום עליהם, עקב כך מתעכב התהליך.

2. קבלת השירות מקופות החולים :

- א. רופאים בעלי הכשרה לטיפול בקנביס – אין פרסום בקופה של רשימת רופאים מוסמכים, עם או בלי הכשרה לקנביס. הקופות לא מחייבות רופאים לעבור הכשרה בתחום זה.
- ב. משך המתנה ארוך - קופות החולים מחויבות לנפק רישיונות לקנאביס תוך 5 ימי עבודה, אך למרות הבטחות לזמני טיפול מהירים, בפועל זמני ההמתנה עשויים להיות ארוכים מאוד (עד 3 שבועות), דבר שגורם לעיכובים בהליך הניפוק.
- ג. אין שירות ייעוץ - שירות הדרכה וייעוץ לא הוגדר באחריות הקופות ורק חלקן מספק שירות זה ובתשלום נוסף.

3. התאמות הנדרשות במערכת ניהול התיק הרפואי – יש לוודא שהקופות מבצעות את ההתאמות הנדרשות, במערכות המידע שלהן, על מנת שיתקבלו התראות במקרים המתאימים. למשל יופיעו התראות כאשר מדבור על אישה בהריון המטופלת בקנביס רפואי.

4. **כפועל יוצא מהאמור לעיל, למטופלים קשיים בהתנהלות הנדרשת לטיפול קנביס רפואי**

- א. קבלת המלצות מרופאים ללא מומחיות מוכרת: קיימת בעיה כאשר מטופלים מקבלים המלצות מרופאים מומחים המטפלים במחלתם, שלא הוכרו כמומחים על ידי משרד הבריאות, מגישים המלצה לקנביס ובקשתם נדחית, בטענה שעליהם להגיש בקשה מרופא מומחה מוסמך.
- ב. אין מידע מיהם הרופאים המומחים בקופה המוסמכים ומוכנים לטפל בקנביס – מטופלים רבים אינם מודעים לכך שעליהם לקבל המלצה מרופא מומחה מוסמך, ולוודא שהוא מוכן להמליץ על קנביס. הקופות לא מבהירות באתריהן את הבדלים בין רופא מקצועי לבין רופא מקצועי מוסמך,

לא מפרסמות את רשימת הרופאים המומחים המוסמכים שמוכנים להמליץ על קנביס ולכן כמפורט לעיל, המטופלים מבזבזים זמנם בביקור אצל רופאים ונאלצים לקבוע תור נוסף אצל רופא אחר.

ג. **זמני המתנה ארוכים:** למרות הבטחות לזמני טיפול מהירים, בפועל זמני המתנה עשויים להיות ארוכים מאוד (עד 3 שבועות), דבר שגורם לעיכובים בהליך הניפוק.

ד. **חוסר במידע על ערעורים:** כאשר בקשה נדחית, לעיתים המטופלים לא מקבלים מידע על האפשרות להגיש ערר, והמידע על כך אינו נגיש באתרי קופות החולים.

ה. **ייעוץ שימוש בקנביס –** רוב המטופלים לא מבינים כיצד להשתמש בקנאביס, את הסכנות שבהתמכרות, או את האפשרות שהקנאביס לא מתאים למצבם. קופות החולים לא מעמידות בפניהם מערכת הדרכה לפני תחילת השימוש ובמהלכו (פרט למכבי – הדרכה בתשלום)

ו. **בעיות טכניות בהגשת מסמכים:** חלק מהמטופלים מתקשים בהגשת המסמכים הדרושים באפליקציות הקופה, ואין התייחסות מספקת לכך באתרי הקופות, מה שמוביל לעיכובים או לשגיאות בניפוק הרישיון.

ז. **אין שירות למי שאינו טכנולוגי –** קיימת הפלייה קשה של כל מי שיש לו מוגבלות בשימוש בטכנולוגיות אלו שכן המסלול היחיד שהקופות מאפשרות לקבל מרשם קנביס הוא באמצעות האפליקציות והאינטרנט ואין אפשרות לקבל שירות למי שאין לו אמצעים אלו או אין לו כישורים טכנולוגיים.

ח. **אין אפשרות להמרה רוקחית של מוצרי קנביס בניפוק –** היק"ר הוציא חוזר המאפשר המרה רוקחית, אבל נדרשים שינויים בתקנות סמים מסוכנים על מנת לאפשר ביצוע המרה כזו ע"י הרוקח ולכן בפועל אין אפשרות לבצע המרה רוקחית. כך למשל אדם דתי שבמהלך השבוע נוטל קנביס בעישון ועל מנת לשמור על השבת, המבקש להמיר מנה אחת לשמן (לשימוש בשבת), לא יכול לעשות זאת במצב הקיים.

ריכז: שמוליק בן יעקב